

Amb bones paraules

Parc de la Mar?

l'ext: **Biel Bibiloni**

Després de construir una autopista que enllaçava el port de Palma amb l'aeroport i destruïa –irreversiblement?– la façana marítima de la vella ciutat de Mallorca, aparegué un solar immens entre la murada i la dita autopista on es decidí de

fer un pàrquing i, després d'una intensa lluita cívica, un parc. D'un primer moment aquell parc fou designat amb el nom de *parque del Mar*. Sí, primer en castellà, perquè era un nom que inicialment només sortia en els projectes, els papers oficials i els diaris, i tot això en aquell temps només era en castellà. La denominació catalana del parc, *parc de la Mar*, que ara és l'única que circula en qualsevol idioma, és una traducció d'aquell originari i oficialment castellà.

I bé, ens podem demanar si ara diríem

parc de la Mar suposant que el bateig s'hagués produït en una situació de major normalitat lingüística i no a partir d'una traducció del castellà. No es pot donar una resposta segura, però una certa intuïció em diu que no. Tant la toponímia tradicional de Palma i d'altres llocs com la fraseologia catalana ens forneixen nombrosos sintagmes amb la paraula *mar*

en què no hi apareix cap mena d'article. Sempre havíem parlat de la *murada de Mar*, la que afortunadament se salvà de la destrucció dels pro-

gressistes mal encaminats; de la *porta de Mar*, que no era sols el nom d'una de les portes, igualment conservada, de l'antiga murada, sinó també el nom d'una de les portes de la Seu, la que ara es diu porta o portal del Mirador; del *carrer de la Porta de Mar*, que agafa el nom de la porta esmentada; de la *ronda de Mar*, aquella carretera tortuosa que seguia la línia de la murada i que em marejava de petit quan mon pare m'hi duia amb la moto; del *Consolat de Mar*, que alguns diuen erròniament *Consolat de la Mar*; i de la *Llotja de Mar*, que és com es diuen sovint les nostres llotges impressionants. A Andratx hi ha el

Camp de Mar i ja no parlem dels nombrosos pobles del Maresme, que afegeixen al nom el diferenciador *de Mar* (Canet de Mar, Arenys de Mar, Vilassar de Mar, etc.). I la llengua té expressions com *vorera de mar*, més que *vorera de la mar*; a qui no li agrada fer una passejada per la vorera de mar?

Podem suposar, doncs, que el nostre parc, en una situació de major normalitat lingüística hauria estat el *Parc de Mar*. Per a rectificar mai no és tard.

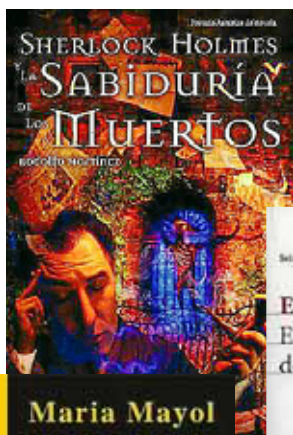
PARADA DE LLIBRES

“This is the end”. S’ha acabat l’estiu i ara ens toca enfrontar-nos a la crua realitat que es tradueix en els llibres que ens agradaria haver llegit... però que hem hagut de deixar finalment a la lleixa en espera d’altres temps. Watson va decidir no publicar tots els casos de Sherlock Holmes, ja que alguns d’ells estaven envoltats de circumstàncies extraordinàries. L’any 1993, un amic li lliura a Rodolfo Martínez un paquet amb aquestes històries, que ell tradueix i publica a *Sherlock Holmes y la sabiduria de los muertos* (Bibliópolis). Un llibre al qual també s’entreuen fets extraordinaris és *Llegendes i rondalles santamarieres* (Ajuntament de Santa Maria del Camí), de Josep Capó i Mateu Morro.

Sense deixar els fets sensacio-

nals a *El asombroso viaje de Pomponio Flato* (Seix Barral) Eduardo Mendoza dona paraula a un despistat testimoni de la vida d’una de les famílies més conegudes i estudiades.

De tornada a la nostra illa ens aturam un moment en el llibre *Els cercadors d’ossos* (Documenta Balear), de Tahar Djaout. Aquest autor magrebí ens hi parla de la cerca dels ossos del seu germà, caigut a la guerra d’alliberament d’Algèria, per part d’un adolescent. Familiars cercant els ossos dels seus familiars desapareguts: sembla ser una trista realitat mediterrània. D’un clàssic contemporani a un altre atemporal: *Tres dones* (Edicions 62), de Robert Musil, a qui el corrector de *word* sempre vol convertir en *musli!*. Aquest llibre és part de l’intent de les-

criptor austriac per endinsar-se en la psicologia de les persones, en especial de les dones.

Una dona excepcional és la protagonista de *Maria Mayol i el Foment de Cultura de la Dona* (Documenta Balear), d’Isabel Graña. Una petita joia que llueix entre els llibres de la biblioteca de Borges és *La medicina i el llenguatge popular a Mallorca. El cançoner* (Real Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Palma de Mallorca): es tracta d’un discurs llegit pel Dr. Antoni Obrador, i contestat pel Dr. Francesc Bujosa, i editat per la docta acadèmia.

Els metges, com és ben sabut, aixequen passions, i per acabar parlarem de tres passions: *Om-*

bres xineses (Memòries d’un cinefag impenitent) (Fundació Sa Nostra), d’Antoni Figuera, és un recull d’articles de l’autor sobre el cinema publicats a la revista *Temps Moderns*. El paper dels exèrcits també és un bon motiu de discussió i a *La abominable cara oculta de los ejércitos humanitarios* (ZAP), pel col·lectiu Gasteizkoak, se’ns parla de la cara fosca de les tropes enviades en missions humanitàries. De totes maneres, si hi ha alguna cosa que aixeca passions a Mallorca, aquesta és George Sand. *La Cartuja de Valldemossa. George Sand y Chopin en Mallorca* (Gabriel Quetglas Olin Editor), dels francesos B. Chovelon i C. Abbadié, parla d’una manera molt documentada del famós viatge que el 1838 la va dur a Mallorca, juntament amb els seus dos fills i el seu nou amant, Chopin. Dos anys després escriuria *Un hivern a Mallorca*, i la resta, com se sol dir, és història i marqueting.